

Ett hus helt byggt av backar är ett av de senaste tillskotten i skulpturparken på Umedalen. Där inne finns kuddförsedda backar för meditation.

FOTO: KRISTINA SAHLÉN

Många backar små mot himlen blå

18 konstnärer från tio länder, 18 permanenta utomhusskulpturer med årets fem nytillskott och 1066 tombackar för vattenflaskor.

Se där några siffror att ha i bakhuvudet när sommarens upplaga av Umedalen Skulptur invigs i dag. Möjligtvis skulle man kunna lägga till två siffror: sju och två, den första för årets upplaga av Umedalen Skulptur och den andra för att beteckna att evenemanget från och med i år är en biennial, det vill säga det blir inga ytterligare nya utomhusskulpturer förrän sommaren 2002.

Detta innebär dock inte att galleristen Stefan Andersson blir sysslolös nästa sommar. Tvärtom, han är på väg att byta ut den gamla gallerilokalen på Umedalen mot en ny och större – och framför allt högre.

– Jag kommer att ta över den gamla panncentralen här på området. Då får jag tio meter i takhöjd och cirka tio meter mer vägg att hänga på. När den nya lokalen blir klar vet jag inte, men visst

ska vi ha en sommarutställning där nästa år, säger Stefan Andersson.

Av årets nya skapelser i skulpturparken är utan tvekan den tyska duon Wolfgang Winters och Berthold Hörbelts hus av dryckesbackar det mest iögonfallande. 1066 bruna och gröna backar för mineralvattensflaskor har gått åt och resultatet är, inte bara kvantitativt, imponerande. Inte minst från insidan där besökaren, upptagen i ett rogivande ljus, ges tillfälle att meditera på en kuddförsedd back i väntan på bussen. Vintertid är det meningen att artificiellt ljus ska svara för stämningsskapandet.

Alternativ till julottan?

– Jag tror att det kan bli fantastiskt... med ett svagt grönaktigt ljus här inne och den vita snön där utanför, säger Wolfgang Winter.

Visst, kanske till och med ett alternativ till julottan i den traditionella kyrkan. Winters är också noga med att påpeka att detta hus inte bara har "droppat ner" här på Umedalen. Han och hans kollega har tidigare gjort lik-

nande verk, men detaljerna och den slutgiltiga utformningen anpassas alltid till platsen.

– Vi jobbar med plast och ready mades men det hindrar inte att vi ser oss som traditionella skulptörer. Vi jobbar länge med skisser och modeller i ateljén innan vi ger oss ut i verkligheten och väl där måste vi utsätta oss för ännu en utmaning, förklarar Winter.

Näst störst av de nya skulpturerna blir, när den förhoppningsvis är klar i dag, New York-konstnären Serge Spitzers stålskulptur, belägen något stenkast från backhuset. I går var den fortfarande omringad av arbetare och lyftkranar, och konstnären själv bjöd hellre på en av arbetslagets överblivna pizor än diskuterade sitt verk.

– Jag blev fascinerad av ett av Spitzers verk när jag var i Venedig senast. Det var av glas och mycket skört. Sedan kommer han hit och gör en stålskulptur... Men det blir säkert bra, säger Stefan Andersson.

Övriga nykomlingar bland utomhusskulpturerna är av det mindre slaget. Det är den Londonbaserade Nina Saunders stol i betong, Nordingrånkonstnären Anna Renströms Alliansring, en "förlovningsring" som i sinom tid, och till fromma för relationen mänsklig-natur, kommer att växa fast med den tall som den omsluter, och en kvartett stensulpturer i det gröna av islänningen Sigurdur Gudmundsson.

Kinesisk student stannar

Denne islänning ansvarar även indirekt för en av de mer udda konstnärsgästerna i år. Gudmundsson har under senare år arbetat en hel del i den kinesiska staden Xiamen och även föreläst för stadens konststuderande. När Stefan Andersson besökte honom pekade han ut en av studenterna – Lu Ming Zhu. Andersson föll genast för dennes fotografier och bjöd in honom till Umeå – och inte nog med det. Han tog även kontakt med kulturnämnd och konsthögskola i Umeå och snart hade man ordnat fram ett stipendium åt Lu

Ming Zhu, vilket innebär att denne under tre månader framåt får en egen ateljé i egenskap av gäststudent vid Konsthögskolan.

– Titta på hans bilder, säger Stefan Andersson och pekar, de innehåller det mesta: både kritik mot den kinesiska kommunismen och coca cola-imperialismen.

Det är bara att hålla med. Stefan Anderssons galleri på Aktrisgränd upptas helt av Floating time, den japanske konstnären Tatsuo Miyajimas videolek med siffror och tidens gång. Övriga "inomhuskonstnärer" har förpassats till den gamla byggnaden MK 21 på J A Linders väg.

Här finns Ulf Rollofs märkliga träskulptur Desert som upptar två rum. I övrigt är det mest ett rum per konstnär och en total dominans av videor och installationer.

– Visst, det är mer tolv separata utställningar här inne än en gemensam, säger Andersson.

Jag ska inte föregå recensionen av de här verken, men det mesta är på ett eller annat sätt publikt tilltalande, misstänker jag. Så kan till exempel Ulf Lundins nys-video Bless You, Max Deans självlagande robotstol och Christian Marclays video med raffinerade hopklipp av hollywoodska telefonscener rent av bli små skrattfester.

Dock, frågar en tidig kvinnlig besökare, vart har alla kvinnor tagit vägen?

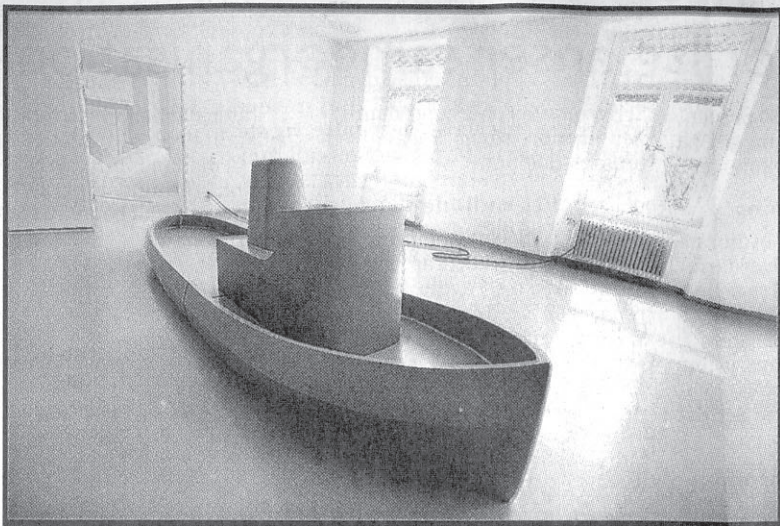

Under uppförande: stålskulptur av Serge Spitzer.

– Jag vet, säger Stefan Andersson, det har blivit få kvinnor i år. Det här är mitt personliga val och jag visar hellre intressant konst än att jag försöker vara politiskt korrekt.

Den traditionelle galleribesökaren kommer också att kunna konstatera att den klassiska oljemålningen helt lysar med sin frånvaro inne i de två galleribyggnaderna.

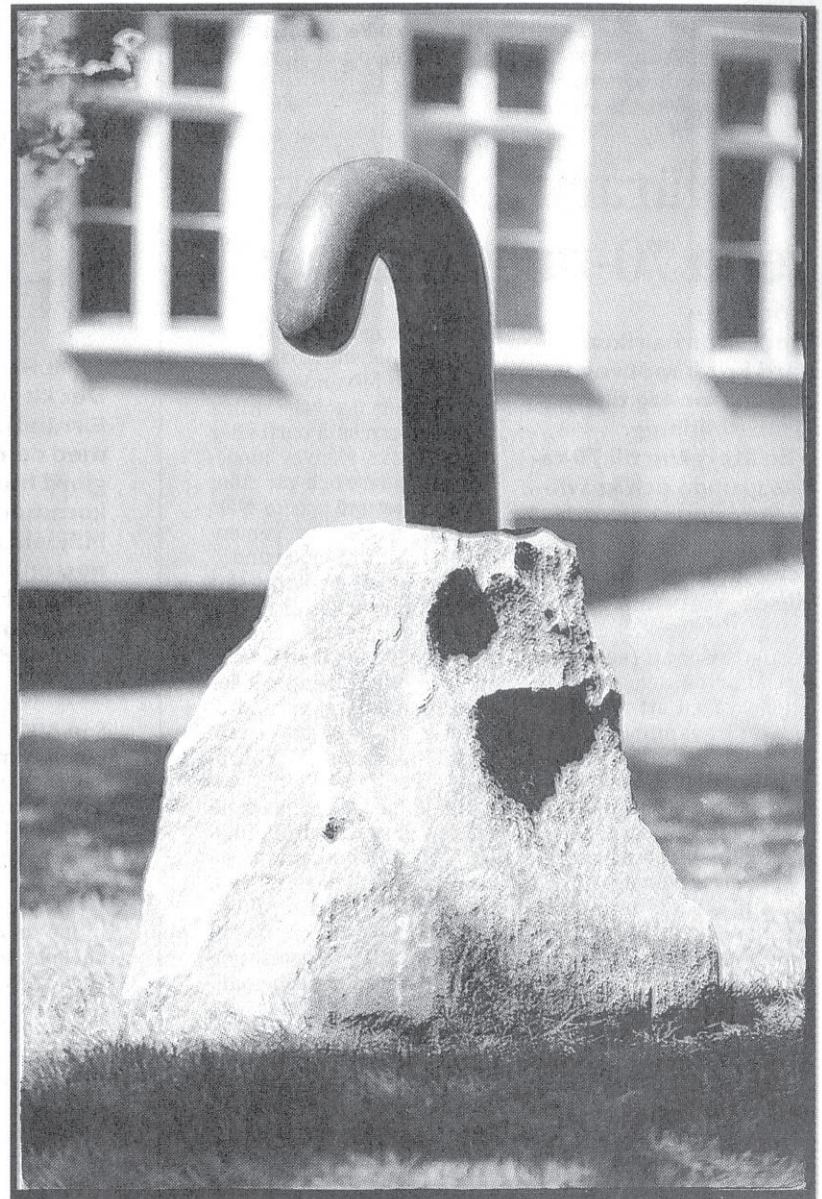
ANDERS SJÖGREN

Del av inomhusskulptur av Ulf Rollof.

Alliansring av Anna Renström.

En av fyra nya skulpturer av Sigurdur Gudmundsson.